



## ת"פ 44826/10/16 - מדינת ישראל נגד סעיד כחלוני, ראגדיה מחמוד, הנא איברהים, סמיה אבו זייד, עליה ספאדי

בית משפט השלום בטבריה

ת"פ 44826-10-16 מדינת ישראל נ' כחלוני ואח'  
בפני כבוד השופט - ס. נשיא ניר מישורי לב טוב

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

1. סעיד כחלוני
2. ראגדיה מחמוד
3. הנא איברהים
4. סמיה אבו זייד
5. עליה ספאדי

הנאשמים

נוכחים:

מטעם המאשימה - עו"ד צביקה כוחן

מטעם הנאשם 1 - בעצמו וע"י עו"ד שאדי משעור - מהסנגוריה הציבורית

### הכרעת דין בנוגע לנאשם 1

נגד הנאשמים הוגש כתב אישום, המייחס להם עבירות של פגיעה בערך טבע מוגן - עבירה לפי סעיף 33 (ג) לחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, תשנ"ח - 1998 (**להלן: "החוק"**) בנסיבות סעיף 57(א) לחוק וכן סעיף 29 לחוק העונשין. כמו כן, כתב האישום מייחס לנאשמים עבירות של החזקת ערך טבע מוגן - עבירה לפי סעיפים 33 (ד) ו- 57 (א) לחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, תשנ"ח - 1998 (**להלן: "החוק"**) ובנוסף סעיף 29 לחוק העונשין.

כתב האישום מייחס לנאשמים כי בתאריך 28/2/2016, בשעה 10:00 ובסמוך לכך באיזור קבוץ נטור ברמת הגולן (**להלן: "איזור הקטיפ"**) עסקו הנאשמים בצוותא בקטיפ צמח מוגן מסוג עכובית הגלגל (**להלן: "הצמח המוגן"**). ברכב איסוזו המצוי בבעלות נאשם 1, נושא מספר רישוי 44-990-59, בו הגיעו הנאשמים לאזור הקטיפ וברשות הנאשמים נמצאו ארבעה סלים, שקים ושתי שקיות (סלים) אשר בתוכם הצמח המוגן. כמות הצמח המוגן שנמצאה ברכב וברשות הנאשמים נשקלה וסך משקלה כ- 83 ק"ג. עכובית הגלגל מהווה ערך טבע מוגן. לנאשמים לא היה היתר למעשיהם.



נאשמות 2-5 הורשעו על פי הודאתן ביום 29/6/17 בעובדות כתב האישום בעבירות המיוחסות להן בכתב האישום ונדונו כל אחת לעונשי קנס בסך 3,500 ₪ וחתימה על התחייבות כספית.

לאור התנהלות הנאשם במעמד ההקראה בעניינו הוריתי על מינוי הסניגוריה הציבורית לייצוג הנאשם וקבלת חוות דעת פסיכיאטרית במסגרתה נמצא הנאשם כשיר לעמוד לדין וכי לא סבל ממחלת נפש בעת ביצוען לכאורה של העבירות.

בכפירתו מסר ב"כ הנאשם בשם הנאשם כי מודה שהיה במקום אך לא קטף צמח העכוב, כפר בהחזקת שקי העכוב ברכב, הרכב שייך לו, אבל לא היו שקים ברכב. אישר כי הנאשמות 2-5 הגיעו אתו ברכב וכי הם לא יודעים שהלכו לקטוף עכוב. כמו כן כפר במשקל צמח העכוב שנתפס.

בתיק נשמעו ראיות הצדדים משך שתי ישיבות וביום 14/11/17 הצדדים סיכמו טיעוניהם בעל פה.

## עיקרי הכרעת הדין

בית המשפט מצא כי הנאשם 1 ביצעו העבירות המיוחסות לו מעבר לכל ספק סביר. במסגרת הכרעת הדין נקבע כי עדויות עדי התביעה נמצאו מהימנות, עקביות ומקצועיות וזאת לצד אי מתן אמון בגרסת הנאשם 1 וקבע לאור הראיות שהוצגו בפניו כי הנאשם 1 עסק בקטיף צמח מוגן מסוג עכובית הגלגל אשר נתפס במקום בצוותא עם נאשמות 2-5 במשקל המיוחס בכתב האישום, וכי צמח זה מהווה ערך טבע מוגן.

## טיעוני הצדדים

### טיעוני ב"כ המאשימה

א. העד המרכזי אמיר טל מציין כי הוא מזהה את הגבר לאחר זמן מה שלקח סל והחל לקטוף, (עמ' 10 ש' 22, וכן בעמ' 11 שורה 15) שם ראה אותו מסתובב עם סל. העד מזהה את הנאשם באולם בית המשפט, מתייחס לשינוי גרסאות של הנאשם, מתייחס לקרבה יתרה שלו כהתצפיתן עד כדי מרחק של 15 מטר מהרכב של הנאשם כשהנאשם לא מצוי בקרבת הרכב מה שמאפשר לו להיות ממש בזירת האירוע, מתייחס לצורת הסתובבות הנאשם בשטח והרכינה שלו הלך וחזור, מציין כי מלבד הפקחים, הנשים, נאשמות 2-5, והנאשם לא היו קוטפים נוספים בשטח. בהתייחסותו לפרטי לבוש הנאשם מסר כי לבש חולצה כחולה מכנס שחור, וכובע תכלת או טורקיז, מציין כי לא היו כניסות ויציאות לרכבים נוספים מלבד רכב הנאשם, חוזר על כך שהן הנשים קטפו והן הנאשם קטפו, מתייחס לזה שלרוב במרבית הזמן הנאשם היה מבודד יותר בצד מאשר הקוטפות הנוספות ומתייחס לזיהוי ודאי של צמח העכוב.

ב. עדות עד התביעה אוריה וזנה, מתיישבת בצורה קוהרנטית ומשלימה לעדות אמיר טל. אוריה מעיד כי בעזרת משקפת ארוכת טווח לאחר קבלת הזיהוי מאמיר, מזהה 4 דמויות עם לבוש שחור ודמות אחת עם לבוש כחול וכובע ירוק, כשכולם עושים פעילות של הליכה בשטח, התכופות ועמידה, זו פעילות המאפיינת את צורת הקטיף הלא חוקית של קטיף עכובית הגלגל, העד מתייחס לגובה הנמוך של העכוב



שלא עולה על 15 ס"מ שמצריך רכינה והתכופפות וחיתוך בסכין ומצריך עבודה קשה של חיפוש וקטיף של צמח אחר צמח, מתייחס לבולטות של בגדי הנאשם, מזהה את הנאשם כבעלים של הרכב ומי שלבש את פרטי הלבוש, מזהה את הנאשם באולם בית המשפט, מעיד כי לא ראה למעט הנאשם וארבעת הקוטפות קוטפים נוספים בתא השטח, מתייחס לרצף הראיה שלו עם הקוטפים כשמדובר ברצף ראייה רציף, מזהה את כל חמשת הדמויות כולל הנאשם ואת התכולה בשקים כעכובית הגלגל, מתייחס לת/2 ומזהה את רכבו של הנאשם ופרטי הלבוש של הנאשם, את הצמח שנחזה כעכובית הגלגל, הצבע, הצורה, הקוצים. מציין שהצורה של עכובית הגלגל ברורה ולא ניתן להתבלבל עם צמחים אחרים, מתייחס לדרכי גביית העדות תחת אזהרה מהנאשם, ת/5, ולגבי זכות היועצות וזכויות נוספות והעובדה שהנאשם לא רצה עו"ד ונחקר בשפה העברית, גם להליך החקירה שנכתבה כל תשובה וכל שאלה, ולעובדה שבתום החקירה העדות הוקראה לו. הוא מציין כי מהתצפית צפה בהתכופפות של הנאשם חוזר ונשנה בשטח, מה שמעיד שעוסק בפעילות. הוא מתייחס לפרק הזמן בו צפה בנאשם מבצע את הפעילות המיוחסת לו, כפרק זמן ממושך ולא רגעי, מתייחס לקשר עין עם הנאשמים, לטווח התצפית שאפשר לו לראות את הנאשם והקוטפות בבירור, מתייחס לפרטי הלבוש של הקוטפות והנאשם. עדות זו עולה בקנה אחד ומשלימה לעדות אמיר טל. אין לו סכסוך קודם עם הנאשם, ושב ואומר שמתחילת התצפית שלו ועד לנקודת הכינוס של הנאשמים לכיון הרכב, כל הדמויות נראו עוסקות בקטיף ומבצעות את פעולת ההתכופפות חוזר ונשנה.

ג. מנגד עדות הנאשם שטורח להבהיר בראשית עדותו, שאלוהים ברא את העשב לאכול, אף היה לא אוכלת אותו, ולכן לא עשו פשע. בתחילת עדותו הראשית הנאשם מעיד בפני בית המשפט כי לא ידע לאיזו מטרה לוקח את הנשים באותו יום מהכפר ולא ידע שהולכות לקטוף עכוב, הוא הסיע אותן ללא תשלום, ושהוא לא נטל חלק בפעולת הקטיף כשכל פועלו בשטח בזמן הקטיף של הקוטפות לעשן נרגילה ולשבת בצד, דבר הסותר את עדויות עדי המאשימה. בחקירה הנגדית מצטיירת תמונה שונה, הנאשם מודה שיודע שעכוב אסור בקטיף, הנאשם לא מצליח להסביר מדוע בת/5 כאשר הוא נשאל לסיבה בעטיה פנו אליו הנשים, הוא השיב להביא קצת עכוב וטוען שזה לא התשובה אלא הדברים נרשמו מפי הפקח ולא נאמרו על ידו. הנאשם זוהה כמי שחתם בת/5 על העדות הן בתחילה והן בסופה. הנאשם גם העיד בפני בית המשפט שהפקח במהלך החקירה הקריא לו שאלות ותשובות, הוא מאשש את מה שהפקח העיד לעניין הליך החקירה, מאשר שהרכב שבו הסיע את הנשים הוא הרכב שלו, בהתחלה הוא מעיד כי הוא זה שמימן את הדלק של הנסיעה למרות שהוא חי מקצבת נכות ולא עובד, טען כי אנשים לא שילמו לו אלא הבטיחו לו שיתנו לו "עשבים". משעומת מול ת/5 והתשובה שלו שם שהתשלום עבור ההסעה היה בצמח העכוב, מתחמק הנאשם מלתת תשובה ואומר "לא זוכר". יחד עם זאת הנאשם מודה כי הזיכרון שלו במעמד גביית העדות שלו בחקירה תחת אזהרה יותר טוב מאשר היום, לא זוכר מדוע נרשם בת/5 כי ביקש בתום החקירה שלו מאוריה וזנה לעזוב את הפרשה ושלא יגישו נגדו הליך, חוזר על הגרסה שלו שלא זוכר שאמר את זה, כלומר שהפקח רשם את זה מהיגיו ליבו. סיפור הנרגילה הינו גרסה כבושה, דבר שלא מופיע בתמונות, בת/5 ולא בתשובה לכתב האישום. הנאשם בא ומספר על נרגילה שהסתובב אתה בשטח וזה היה כל פועלו. משנשאל מדוע הנרגילה לא נצפית בתמונות שצולמו, לא נזכרת בגיליון החקירה שלו, ולא הובאו כפרט חשוב בפני הפקחים, הנאשם מתחמק ממתן תשובות ברורות ואומר שזה לא היה לו חשוב. הנאשם מודה שרק הוא היה עם הנשים בשטח, הנאשם מודה שראה מה הנשים קוטפות וזיהה שזה עכוב, מאשר את עדות הפקחים כי לא היו



קוטפים נוספים במקום. יש שינוי גרסה של הנאשם, הנאשם מודה כי כל כיוון נסיעה ממקום מגוריו בכפר מג'דל שמס ועד למקום הקטיפה הוא כשעה ורבע לכל כיוון כשמדובר בחצי טנק דלק והוצאה מכיסו, ואז הוא מציין שבעצם מי שמילאו את הדלק ברכב, הן אותן נשים שהיו איתו, אין לו הסבר מדוע עבור התמורה שקיבל לא ציין שהנשים מימנו את הנסיעה.

הנאשם נשאל האם איפשר לנשים לשים את השקים ברכב, התשובה האינסטנקטיבית היא לא, אך משעומת עם ת/2 וכשרואים את השק על גבי הצד האחורי הפתוח של הרכב משתנה הגרסה והוא אומר שאולי הנשים או הפקחים שמו, הוא לא ראה. לשאלת בית המשפט הנאשם העיד כי לא היה לו היכרות או סכסוך עם הפקחים.

הנאשמות 2-5 הודו והורשעו, כשמדובר בעובדות כתב אישום בו מצבעים את הפעילות יחד עם הנאשם.

ד. בהתייחס לסיכומי ב"כ הנאשם נטען כי בנושא זיהוי צמח עכובית הגלגל קיימת פסיקה של בית המשפט העליון וגם מותב זה, בנוגע להניסיון והיכולת של פקחים לזהות צמחים מסוגים שונים לרבות עכובית הגלגל ללא צורך בחוו"ד זיהוי הצמח. הפנה לעניין זה להוראות סעיף 59(ד') לחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, תשנ"ח - 1988.

## טיעוני ב"כ הנאשם 1

א. העד אמיר טל, אמר שראה את הנאשם אוסף עכוב ולא קוטף עכוב, הוא חשד שהוא קוטף מאחר וראה אותו עם סכין ודלי, העיד כי היה במרחק של 15 מטר אך לא ציין שהוא ראה במו עיניו כי הנאשם קוטף עכוב. טל העיד כי גודל השטח שהם מפקחים עליו "עד כמה שהעין שלי רואה" (עמ' 13 ש' 15) וכי הוא לא יכול לשלוט על כל שטח מרובע, עוד העיד כי יתכן מצב שאנשים הגיעו לפניו שהוא הגיע וקטפו והוא בנסיבות אלה לא יכול לראות אותו, משמע כי טענת הנאשם שכשהגיעו היו שקים בשטח מוצאת חיזוק בעדות טל וכל השקים נקטפו ע"י אחרים והושארו בשטח לפני שהנאשמים הגיעו. טל העיד כי היתה ערימת אבנים, וערימה זו הסתירה את טווח הראיה של טל ממקום התצפית, כשהנשים קטפו הנאשם ישב ועישן נרגילה. טל העיד כי יש עצים בגובה מטר - שניים, וכי במקום שקטפו הנאשמים היו שיחים כאלה, הוא אישר כי יכול להיות שבשטח הקטיפה היו שקים ולא יכול היה לראות. כשהוטח בפניו כי הנשים היו עם סל פלסטיק כל אחת, וכי הנאשם היה עם סל הוא לא אישר זאת, משמע שהנאשם לא היה עם סל, טל העיד שהיה במרחק של 200 מטר, ראה את הנשים לאן הולכות ומה עשו, אז הוא צמצם את המרחק לאחר שזיהה קוטפי עכוב ל-15, 20 מטר, כשהוא נעזר במשקפת ניקון, לא ציין כי זיהה את הנאשם בשטח, הוא ציין כי ראה את הנשים ללא אזכור של הנאשם. אם היה הנאשם עם הנשים היה אמור לקטוף עכוב. לא בכדי טל לא הזכיר כלל את הנאשם באותה סיטואציה. טל העיד כי הנאשם היה מבודד בצד רוב הזמן, הוא היה מתאר אותו בדיוק כפי שתיאר את הנשים. כנשאל טל למה המתינו שעות כדי לתפוס את הנאשמים עם ערכי הטבע חשובים, ענה כי פחד להתמודד לבד, מדובר בחמש נשים מבוגרות שומרות מסורת ולא פושעים סדרתיים וגם אם נרצה להאמין, לא ברור למה המתינו 4 שעות עד שתפסו את הנאשמות כשהמרחק מספר דקות. טל העיד כי לא היה קשר עין רצוף, אישר כי הנאשם היה מאחורי אותו גל אבנים ויש בכך חיזוק לעובדה כי הנאשם לא קטף.



ב. בהתייחס לעדות הפקח אוריה נטען כי זה העיד שהתצפית הייתה במרחק של ק"מ לק"מ וכמה מטרים, ברי כי במרחק כגון זה לא ניתן לראות כלום ואף המכשיר שהשתמש לא יכול היה לזהות דמויות, צבע. משמע כי זיהוי הנאשם מנקודת התצפית בה עמד באמצעות המכשיר בלתי אפשרית. עוד העיד כי קשר העין לא היה רציף לאורך כל האירוע. הוא העיד כי הנאשם נראה ליד הקוטפות, ולאחר שבדקו את השקים ניתן לראות כי חיתוך השקים בחלק התחתון של העכוב. לפי גרסתו של אוריה מדובר ב-5 נאשמים שקטפו עכוב באמצעות סכין, בחיפוש שנערך ללא התנגדות היו הפקחים אמורים למצוא 5 זוגות של כפפות, ו-5 סכינים. פקחי הרשות לא טרחו לרשום דו"ח תפיסה בו היו אמורים לפרט את החפצים והיו אמורים למצוא כפפות וסכינים, לא רק שלא נרשם כזה דו"ח, מעיון חומר הראיות לרבות התמונות ת/1 לא ניתן לראות סכינים אלא שניים או שלושה זוגות כפפות וסכין אחת. זה מחזק את הטענה כי הנאשם לא קטף. כשאוריה התבקש להתייחס לתמונות ת/1 לא הזכיר את מספר הכפפות ולא סכין אחת. כשהעיד אוריה על מספר ההתכופפויות של הנאשם לא ידע הוא לאמוד את מספרן וגם לא לאיזה פרק זמן מסוים וזו תשובה שאינה מהימנה. בחקירתו הנגדית של אוריה התחמק מממן תשובות והוא הפנה לדו"ח הפעולה, נמנע מלתת תשובה פתוחה, נלחץ בתשובתו איך בוחר את מקום התצפית והוא אמר שאמיר טל הפנה אותו ללא שיקול דעת שלו. עוד העיד אוריה כי הוא לא יודע מאיזה מרחק אפשר לראות במשקפת בה השתמש, תמוה איך פקח יכול להשתמש במשקפת כשהוא לא למד את הוראות היצרן להפעלתה, ולא בקיא בהפעלתה, עניין שפוגע באמינות המשקפת. עוד העיד כי במשקפת ראה 4 דמויות לבושות שחור, ודמות אחת לבושה כחול וכובע ירוק ושוב לא מציין כי ראה דמויות קוטפות. יתרה מכך, הוא אישר שאי אפשר לזהות במשקפת אם מדובר בגבר או אישה ומשכך זיהויו של אוריה את הנאשמים כקליפת השום. דוחות צפייה לא נערכו, העיד כי הנאשם לא נכח במקום עת שפגש בנשים, וכי הנאשם הגיע לאחר מספר דקות. גם כאן אנו מוצאים חיזוק לטענת הנאשם לפיה הוא לא קטף אלא הסתובב ועישן נרגילה. הוא אישר בעדותו כי כשהנאשם הגיע לא היה עליו סכין והוא השיב שרק לאחר שרוענן זכרוננו, שאם היה סכין היה רשם, עצם העובדה שלא רשם מעידה כי לא הייתה סכין וכשנשאל על הכפפות לא זכר אם רשם או לא. הוא אישר כי לא ראה את הנאשם שם עכוב בתוך הסל, גובה השיחים יכול להגיע למטר וחצי ואישר כי כל מה שהעיד אמיר טל לגבי גובה השיחים הוא נכון. הוא העיד כי ראה את השיחים והשקים במפגש עם הנאשמות - דבר המחזק טענת הנאשם כי השקים או חלק מהם היו לפני שהגיעו וכי היו מכוסים בשיחים. לשאלת בית המשפט ענה כי הנאשם הסתובב בין הנאשמות ולא ציין כי הנאשם קטף.

ג. הנאשם העיד כי לקח את הנשים לבקשתן ולא ידע אם לקטיף עכוב או צמחים וכי לא ידע לאן הנשים ביקשו ללכת, הוא לקח נרגילה ותה וניגש אליהם מדי פעם ושאל אם צריכות משהו ונתן להם מים, העיד כי הסתובב ולא קטף, לא היה לו סכין או סל, ואמר שהפקח אוריה ראה שאין לו כל ראייה הקושרת אותו לקטיף שכן ישב בצד ועישן נרגילה. בעת שאוריה הגיע היה מסתובב ורחוק, והעיד כי הנשים לא שילמו לו כסף והבטיחו לתת לו מנת עשבים, הוא הכחיש כי ביקש מאוריה שלא יפתחו נגדו תיק. הוא העיד כי לא היה ליד הקוטפות וכי עישן נרגילה וברגע שהפקחים צילמו, הוא שם את הנרגילה באוטו. אומר כי אמיר טל משקר כשאמר כי ראה את הנאשם מסתובב עם סל ואוסף עכוב, כשעומת בחקירה עם הטענה כי שני הפקחים ראו אותו מתכופף מספר פעמים אומר שזה לא נכון וביקש צילומים על כך, העיד כי לא אמר לנשים שאסור לקטוף כי לא אכפת לו אבל הוא לא קטף, מאשר כי היו עוד מטיילים ואנשים שלא מכיר, העיד כי הנשים תדלקו לו את הרכב לפני שיצאו.

הנאשם דבק בגרסתו מתחילת חקירתו במשרדי הרט"ג ועד העדתו בבית"ש.



ד. לאור זאת טוען ב"כ הנאשם כי התיק נגדו מבוסס על תשתית ראייתית רעועה ככל שמתייחסת אליו, אין כל ראיה הקושרת אותו למיוחס לו, הנאשמות הודו והורשעו בקטיפת עכוב, כל עניין הקטיף בוצע על ידי הנאשמות, המאשימה לא טרחה להעיד אותן כי הנאשם קטף עכוב או לברר את גרסת הנאשם, משויתרה על העדתן אין לה להלין אלא על עצמה.

לשאלת בית המשפט מדוע הנאשם לא זימן את הנאשמות לעדות השיב ב"כ הנאשם בשם הנאשם כי מדובר בנאשם המשתין לעדה הדרוזית, הן דתיות ולא מקובל כי יגיעו לבימ"ש.

ה. ככל שהראיה - צמח העכוב לא הוצגה במהלך המשפט, יש לפסול אותה במיוחד שאין חו"ד באשר לצמח שנתפס, הפקחים לא פוסקים ללא חו"ד, כבר הוכח כי פקחי הרט"ג שמופיעים בכל תיק לא יכלו לזהות צמחים שנתפסו אצל נאשמים כשכל אחד טען צמח אחר, הפנה לת.פ. 43629-10-16 מ"י נגד עאסלה ואח', עמ' 25 לפרוטוקול מיום 23.10.17 בפני מותב זה. יש להרשיע רק ע"ס חו"ד מומחה. אין מתיישב על הדעת כי 5 קוטפים השתמשו בסכין אחת, מדובר במחדל חקירה קשה שיכול לסייע לגילוי האמת לעניין זה.

ו. ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה לע"פ 5019/09 חלויה נגד מ"י וכן ע"פ 721/80 תורגמן נגד מ"י, וכן ת.פ. 33738-09-13 מ"י נגד ברוך. גם אם בית המשפט יחליט להרשיע את הנאשם על סמך עדותו היחידה של הפקח אמיר טל, גם אז לא נמצא לעדות כל חיזוק, משכך ולאור כל האמור מבקש לזכות את הנאשם בדיון.

## דיון והכרעה :

לאחר שמיעת הראיות בתיק ושמיעת טיעוני הצדדים מצאתי כי הוכח בפני מעבר לכל ספק סביר כי הנאשם 1 ביצע העבירות המיוחסות לו בכתב האישום והכל מהטעמים כדלקמן :

א. עדות העד אמיר טל (להלן : "העד טל") :

1. עדותו של העד טל נמסרה באופן קוהרנטי, עקבי, מקבלת חיזוק בראיות נוספות, והיתה מפורטת למדי. עוד מצאתי כי העד הינו עד שאינו מעוניין בדבר וכי אין לו כל היכרות מוקדמת עם הנאשם 1. במארג הראיות שהובא בפני מדובר בעד מרכזי אשר הבחין בנאשם 1 ממקום יושבו בתצפית קרובה, מרחק כ - 15 מטרים ממקום המצאו של הנאשם 1 ונאשמות 2-5, קוטפים צמח עכובית הגלגל והוביל הפקח ואזאנה למקום עיכובם של הנאשם 1 ושאר הנאשמות ותפיסת שקי עכובית הגלגל במשקל המצוין בכתב האישום.

2. העד טל מסר במסגרת עדותו את שראה באותו היום :

עמוד 6



"באותו בוקר ישבתי בתצפית סמוך למאגר בין צומת דליות לנטור מצד מערב של הכביש, לאחר זמן מה נכנס לשטח רכב, איסוזו אם אני זוכר טוב, לא זוכר צבע. זיהיתי את הרכב מגיע עוצר בקירבתי, פורקות מספר נשים לבושים אותו דבר, לבוש שחור עם כיסוי לבן, יחד איתם היה בחור ברכב, הן לקחו שקים והתפזרו בשטח והחלו בקטיפ, הגבר לאחר זמן מה לקח סל והחל לקטוף.

ש. תוכל לאמוד את המרחק מהמרחק בה ערכת את התצפית לאותו מיקום שפרקו מהרכב.

ת. בשלב ראשוני הייתי קצת רחוק, 200 מטר, וכפרקו מהרכב, שכבתי 15,20 מטר מהרכב.

ש. מה היה מזג האוויר.

ת. מצוין, עשב נמוך ירוק, יש קונטרס מאוד חזק בין הבגדים לסביבה. לאחר שזיהיי בוודאות שמדובר בקטיפ מקצועי, לאור ניסיוני המקצועי עבודה בנושא הקטיפ, אנשים שבאים לקטיפ בתי מסתפקים בסל והולכים הביתה, בעלי מקצוע שמים ... בשק לבן מרכזים את העכוּב ובסוף היום מעמיסים על הרכב ויוצאים." (עמ' 10 ש' 18 עד עמ' 11 ש' 8 לפרוטוקול).

#### העד טל מציין את חלקו של הנאשם בנעשה :

"ש. בשלב הכינוס לאוט, איפה נמצא הנהג.

ת. אני לא ראיתי אותו בנקודה זו, כי יש סיכול, ראיתי אותו לפני כן בשטח הפתוח מסתובב עם סל ואוסף עכוּב." (עמ' 11 ש' 14-16 לפרוטוקול) ומרחיב בתשובתו :

"ש. אני אומר לך שהנאשם טוען שהוא בכלל היה רק הנהג, הוא הסיע את הנשים לשטח, הוא בכלל לא השתתף בקטיפ העכוּב, מה התייחסותך.

ת. לא נכונה לחלוטין, בהיותי ליד הרכב, יכולתי להתקרב מרחק של 15 מטר כי לא היה ברכב, לו היה יושב באוטו לא יכולתי להגיע למצב של 15 מטר מהרכב ולשכב בתעלה ולהמתין.

ש. מה מבחינתך נצפה לגבי הנאשם, וגרם לך להעיד שהוא עסק בפעילות של הקטיפ.

ת. הוא הסתובב עם שקים או דלי ומפעם לפעם התכופף התיישר, הלך עוד צעדים והתכופף." (עמ' 11 ש' 24-29 לפרוטוקול).

העד טל היה עקבי בעדותו בגין מעשי הנאשם והעיד בחקירה נגדית כי ראה הנשים קוטפות, הנאשם לקח שק ויצא לשטח וקטף עכוּב (עמ' 14 ש' 28-29 לפרוטוקול).

עדות העד טל לא נסתרה בחקירה נגדית. לא נטען בפני כי לנאשם סכסוך כלשהו עם העד טל או היכרות מוקדמת כלשהי ולא נטען כי הפעילות החקירתית כוונה מלכתחילה כנגד הנאשם ושאר הנאשמות (עמ' 13 ש' 6-9 לפרוטוקול).



העד טל שולל טענת ההגנה, אשר מצאתי כי נטענה בעלמא וללא שמץ של ביסוס ראיתי לפיה ייתכן שאחרים קטפו את שקי עכובית הגלגל שנמצאו על ידי הפקחים. זאת בשעה שהעיד כי לא היו אנשים בשטח לפני הגעת הנאשמים למקום, לא יכול להיות שאנשים קטפו עכובית הגלגל במקום, קיבלו מידע שיש פקח בשטח ועזבו המקום והעיד כי מקום התצפית חלש על הכניסות והיציאות לשטח, לא ייתכן שרכב יעבור בלי שיבחין ברכב (עמ' 13 ש' 22 עד עמ' 14 ש' 4 לפרוטוקול).

ב"כ הנאשם ביקש לטעון כי תנאי השטח בדמות שיחים בגובה מטר עד שני מטרים עשויים להקשות על הראות ומכאן שהעד טל לא יכול היה להבחין בנאשם קוטף צמח עכובית הגלגל אך העד טל מציין במפורש בעדותו כי השיחים פזורים בשטח המרעה וכי במקום הקטיפה יש שיחים בודדים, המרחק ביניהם גדול וכי שטח של "בתה עשבונית" מתאפיין בתא שטח פתוח (עמ' 10 עד 24 לפרוטוקול). גם עיון בתמונות ת/1 אשר צולמו באיזור הרכב ובו נראה השטח הנרחב בסביבת הרכב מגלה שטח פתוח וללא צמחייה סבוכה או גבוהה. כמו כן לא מצאתי ממש בטענה כי ערימת האבנים הסתירה הנאשם מפני העד טל שעה שהעד טל אישר כי בקטע מסוים מהתצפית הסתירה ערימת האבנים את הנאשם שעה שהנשים חזרו לרכב וכי לא היה בקשר עין רציף עם הנאשם בכל מהלך האירוע אך מעדותו עולה במפורש כי הבחין בנאשם בפרקי זמן מחושכים בהם שהה במקום התצפית אשר התמשכה זמן רב יחסית.

העד טל העיד בהגינותו כי ממקום התצפית ראה את השקים רק בשעת הקטיפה שכן כאשר השק ריק הוא מקופל, אפשר לשים אותו בסל או בכיס ולא יבחין בו כשהוא ריק וכי לא ראה השקים עם המשקפת כשהיה מרחק כ- 200 מטרים מהמקום אלא מהתצפית במרחק 15-20 מטרים. הוא אף מציין כי רוב הזמן הנאשם היה מבודד ורק בשלב מסוים חברה אליו אחת הקוטפות. התרשמתי כי העד טל לא ביקש להוסיף על עדותו דברים שלא ראה והסביר המגבלות שעמדו בפניו כשהיה ממוקם בנקודה המרוחקת יותר להבדיל מנקודת התצפית הקרובה לנאשם ונאשמות 2-5.

ב"כ הנאשם טען כי לא הגיוני שפקח יבחין כי מבוצעות עבירות ולא יגרום באופן מיידי להפסקת ביצוען אך העד טל מסר בחקירתו הנגדית הסבר מניח את הדעת לפיו הוא היה בנקודת התצפית לבדו בעוד הנאשמים הינם חמישה במספר, הוא נוהג להתקשר כפי שעשה ולאסוף כוחות, מניסיונו ברגע שיוצא לשטח הקוטפים נעלמים ולכן מרכזים כוחות ומחכים שיתקבצו (עמ' 16 ש' 32-30 לפרוטוקול). הוא גם הוסיף כי נתקלו במקרים בו נשים בנות 80 ברחו מהמקום והן כשירות לכך פיסית (עמ' 17 ש' 4-3 לפרוטוקול). בנקודה זו אציין כי בתיקים רבים הנשמעים בפני מותב זה ניכר כי אנשי המאשימה אכן פועלים בדרך זו ואין בכך כדי להעיד שהעד טל לא הבחין בביצוען של העבירות בידי הנאשמים. עדות זו של העד טל מקבלת חיזוק אף בדברי העד ואזנה כי בפועל כאשר הבחינה בו אחת הקוטפות שינתה את כיוון ההליכה שלה ורצה לכיוון האחר (עמ' 27 ש' 4 לפרוטוקול).

העד טל העיד על ראשית הודאה שנשמעה מפי הנאשם בשטח עם עיכובו שעה שטען בפני העד טל כי לא ידע שאסור לקטוף אך לאחר מכן שינה גירסתו ואמר כי יודע שאסור לקטוף שכן "נתפס" בעבר בגין כך (עמ' 11 ש' 22-23 לפרוטוקול).





ב.

עדויות של העד אוריה ואזנה (להלן: "העד ואזנה")

לאחר שמיעת עדות העד ואזנה מצאתי גירסתו מהימנה, עקבית, תואמת לעדות העד טל ומחזקת אותה הן בהתייחס לפעולות שערך העד ואזנה והן לנסיבות גביית הודעת הנאשם והאמור בהודעה זו.

העד ואזנה מתאר את השתלשלות האירועים והדברים בהם הבחין בעצמו במהלך האירוע:

"ש. ספר מה מתרחש ביום המקרה.

ת. אני מקבל דיווח מפקח אזורי, שנמצא מדרום לאזור פיקוח שלי, שמו אמיר טל, הוא מדווח שהוא נמצא בתצפית כבר מספר שעות, על מה שנראה לו כקוטפים בשטח. באותה עונה הפעילות שאנו עוסקים בה לרוב, זה אכיפת קוטפי עכוב. אני מגיע לנקודה שאמיר הכווין אותי אליה, זה כביש פניה לשוב נטור, הגעתי לשם בשעות הצהריים, אחת בצהריים. בהגעה למקום אני מקבל דיווח מאמיר בקשר על כך שמזהה 4 נשים עם לבוש שחור, ועוד אדם עם לבוש חולצה כחולה וכובע ירוק, הוא זיהה אותו כגבר. לאחר שאמיר מכווין אותי לאן להסתכל אני מצליח בעזרת משקפת ארוכת טווח, לזהות את המתואר ע"י אמיר, אני מזהה 4 דמויות עם לבוש שחור, **ודמות אחת עם לבוש כחול וכובע ירוק, את כולם אני מזהה עושים פעילות של הליכה בשטח, התכופות ועמידה שוב, זו פעילות שלרוב מחשידים אותה כקטיף לא חוקי של עכובית הגלגל שבאים לקטוף אותו בעונה זו.** מניסיוננו כל המפגשים עם דמויות כאלה בשטח וצורת פעילות כזו, רובם אם לא כולם, מה שהיה להם בשקים, ברכבים ובידיים, זה הצמח עכובית הגלגל. הצמח מאוד נמוך הגובה שלו לא עולה על 5 ס"מ, ובשביל לקטוף אותו צריך להתכופף ולחתוך בסכין, העבודה קשה ומצריכה חיפוש שלו בשטח, והקטיף הוא אחד אחד עם סכין." (עמ' 20 ש' 17 עד עמ' 21 ש' 7 לפרוטוקול, ההדגשה אינה במקור).

העד מציין במסגרת חקירתו הנגדית כי ההתכופות של הנאשם היו חוזרות ונשנות ולשאלת בית המשפט ציין כי הבחין בכך משך זמן ממושך "לא יותר משעה" כך שאין מדובר באקט חד פעמי או מקרי אלא דפוס פעולה של הנאשם שחזר על עצמו ולחלוטין אינו מתיישב עם גירסתו לעישון נרגילה בטבע. (עמ' 24 ש' 9-15 לפרוטוקול).

העד מציין כי תנאי הראות היו מצויינים, עשה שימוש במשקפת ממרחק כק"מ אחד, הבחין בצבע הלבוש של הקוטפים כאשר אין מחלוקת כפי שנראה בתמונות כי הנאשם לבש מכנס כהה וחולצה כחולה עם כובע ולאחר עיכוב הנאשמים הבחין בנשים הלבושות שחור ואילו הנאשם היה לבוש כאמור לעיל (עמ' 21 ש' 14 עד 20 לפרוטוקול).

העד הסביר אמירתו כי הנאשם הסתובב ליד הקוטפות בכך שהנאשם אשר נראה קוטף כאמור לעיל לא היה כל הזמן ליד הרכב כפי שטען הנאשם (עמ' 31 ש' 3-1 לפרוטוקול).

גם העד ואזנה לא הבחין בעוד קוטפים וזאת כפי שהעיד העד טל (עמ' 21 ש' 32-30 לפרוטוקול) ומכאן שאין בידי לקבל תיזה תיאורטית כי למקום הגיעו אלמונים טרם הגעת הנאשמים למקום והם אלו



שקטפו צמח עכובית הגלגל שנתפס. תיאוריה זו אינה עולה אף בקנה אחד עם הודאת הנאשמות 2-5 בקטיף בצוותא של כלל צמחי עכובית הגלגל שנתפסו במקום ואף הנאשם לא טען בעדותו כי ראה אחרים קוטפים במקום טרם הגעתם או בעת שהייתם במקום.

העד וזנה העיד בחקירתו הראשית בגין נסיבות גביית הודעתו של הנאשם 1 (ת/5):

"ש. מציג בפניך הודעת חשוד באזהרה, מי גובה האימרה, ממי נגבתה והיכן.

ת. העדות נגבתה במשטרת קצרין על ידי מסעיד כחלוני, הוא חשוד בפגיעה בערך טבע מוגן, קטיף עכובית הגלגל. הוסבר לחשוד מה אופי החקירה, את זכותם להיוועץ עם עו"ד, אני מאפשר לדוברי השפה הערבית לקרוא בערבית את האזהרות יש הסבר לזכות היוועצות עם עו"ד. לאחר מכן שואל את הנחקר האם דובר את השפה העברית אם עונה שכן אני ממשיך בשפה העברית ואם עונה שלא אני מביא מתורגמן. בסיטואציה הזו החקירה הייתה בעברית כי הנחקר אמר שידע עברית.

התקבל וסומן ת/5.

ש. אני מפנה לת/5, מי חתום בתחתית כל עמוד בגליון החקירה.

ת. החוקר והנחקר, סעיד ואני.

ש. עד כמה מה שכתוב בת/5 משקף נאמנה את השאלות והתשובות שנמסרו מהנאשם.

ת. כל שאלה שכתובה אני כותב ואז שואל וכל תשובה אני כותב מילה במילה, אם הוא מדבר מהר אני צריך לעצור אותו ולהמשיך מאיפה שעצר.

ש. זכור לך אם בתום גביית העדות נתת לחשוד את הזכות לראות את העדות.

ת. אני לא נותן אני מקריא. " (עמ' 23 שורות 18-32 לפרוטוקול) .

מעדות העד ואזנה בחקירתו הראשית והנגדית עולה כי שמר על זכויותיו של הנאשם, הסביר לו החשד וזכותו להיוועץ בעו"ד והנאשם אף אישר בחתימתו בתחתית שני עמודי העדות ת/5 את נכונות הדברים כפי שנרשמו. הוא אף מציין בחקירתו הנגדית כי העמיד החשוד על זכותו להיוועץ בעו"ד, היו מקרים אחרים בהם המתינו להגעת עורכי דין לייעוץ טרם חקירה כאשר ביקשו זאת חשודים וכי ווידא כי הנאשם דובר השפה העברית טרם חקירתו (עמ' 29 ש' 15-24, עמ' 30 ש' 19-22 לפרוטוקול). אקדים ואומר כי אין בידי לקבל עדות הנאשם אשר טען בגין כל תשובה שעשויה לסבכו בת/5 כי לא אמר הדברים ולא מצאתי כי העד ואזנה המציא חלק מתשובות הנאשם בעוד החלק האחר נרשם באופן אותנטי, בעדות ת/5 לא נרשמה הודאת הנאשם ואם היה מבקש העד ואזנה לסלף דברי הנאשם בעדות היה מסבכו, דבר שלא נעשה ואף הנאשם אישר הדברים



שנרשמו בחתימתו.

העד ואזנה העיד כי הבחין בנאשם לאחר דקה וחצי או שתיים מעת הגעתו לרכב וכי קודם כל הבחין בנשים ובשקים אך לא מצאתי בכך ראייה כלשהי העשויה לסייע לנאשם שעה שגם העד טל העיד כי הנאשם קטף מרבית הזמן במנותק מהנשים. הוא אף ציין כי לא ראה הנאשם מגיע למקום בהליכה או בריצה אלא שאז הבחין בו. עוד סתר העד ואזנה גירסת הנאשם כפי שנמסרה בכפירתו בעובדות כתב האישום כאשר העיד כי לפחות חלק מהשקים עם צמח עכובית הגלגל היו כבר מועמסים על רכב הנאשם כפי שניתן לראות בתמונת הרכב בת/1 וזאת בניגוד

לגירסת הנאשם.

העד מסר הסבר דומה לעניין הצמחייה במקום המכונה "בתה עשבונית" ששיחיה עשויים להגיע לגובה מטר וחצי אך זאת בשיא הפריחה ואילו בזמן המקרה השיחים היו בתחילת צמיחתם בגובה מס' ס"מ כפי שאף נראה בתמונות ת/1. הוא אמנם אישר כי שיזף יכול להגיע לגובה מטר עד שני מטרים (עמ' 28 ש' 31 עד עמ' 29 ש' 4 פרוטוקול) אך הסביר כי רוב הקרקע מתאפיינת בצמחייה נמוכה יחסית בשלב זה של העונה (חודש פברואר), (עמ' 30 ש' 29-27 לפרוטוקול).

לעניין כמות צמח עכובית הגלגל שנקטף על ידי הנאשמים ערך העד ואזנה את מסמך ת/3 בו ציין ממצאי שקילת השקים כפי שתועדה בתמונות ת/1 ועליה העידו שני עדי התביעה.

ג. זיהוי הצמח הנקטף אשר נמצא בשקים שהוחזקו על ידי הנאשם 1 והנאשמות כצמח עכובית הגלגל :

ההלכה הנוהגת מכירה בעדים כעדים מומחים שלא אך בדרך הוכחת תחומי השכלתם האקדמאית או הכשרתם הפורמאלית אלא גם לאור תחום עיסוקם הייחודי או רב השנים.

בית המשפט העליון עמד במסגרת ע"פ 436/88 - עוזי רבינוביץ נ' מדינת ישראל, פד מג(1), 553 על סוגי המומחים הקיימים וקבע בהתבסס על פסיקה קיימת כי ניתן לראות במומחה ע"ס ניסיון מקצועי כמומחה לכל דבר גם אם אין בידו השכלה פורמלית מתאימה. בית המשפט מציין בהחלטתו כי :

**"על סוגייה זו - אמנם מנקודת ראותו של סדר הדין האזרחי, אך בראייה עקרונית רחבה - עמד חברי הנכבד, השופט ג. בך, בע"א 745/82 שחר ואח' נ. ל' בור ואח', פ"ד מ' (46) 2, בעמ' 50, לאמור:**

**"קיימים שני סוגים של 'עדים מומחים', אשר עדותם קבילה ורלוואנטית, למרות שאין ברשותם בהכרח מידע ישיר בדבר העובדות המרכזיות שעליהן נסב המשפט שבו הם נקראים להעיד.**



ישנם 'מומחים' במובן הקלאסי של המונח, היינו, אנשים שהתמחו במדע או במקצוע, בעלי תארים ודיפלומות, אשר בתי-משפט נזקקים לעדותם, כאשר מחווים הם את דעתם בנושא שהוא בתחום מומחיותם המיוחדת. ומאידך גיסא ישנם אנשים אחרים, אשר בדרך זו אחרת, אם תוך עיסוק במקצועם או בתור חובבנים או בדרך מקרית אחרת, רכשו מידע כללי בנושא מסוים, ובית המשפט סבור, כי יוכל להפיק תועלת מפרי ניסיונם בבואו להחליט בנושא או בנושאים העומדים להכרעה לפניו."

ובהשיבו לשאלה, על-פי מה תיבחן קבילותן של עדויות מומחים מן "הסוג השני", הוסיף (בעמ' 51) לאמור:

"אין שום טעם להעמיד לפני בית המשפט מגבלות פורמאליות ונוקשות בעניין זה. הקריטריון היחידי של קבילות ראיה מסוג זה נעוץ במבחנים של רלוואנטיות ושל משקל פוטנציאלי."

בענייננו, העיד העד טל מניסיונו כפקח המאשימה ואני קובע כי עדותו הינה עדות עד מומחה לצורך זיהוי הצמח שנקטף כעכובית הגלגל :

"ש. מציג בפניך תמונות שיוגשו באמצעות אוריה ואזנה, תסתכל על התכולה המצולמת בתמונות . איזה צמח אתה מזהה ועל בסיס מה.

ת. מדובר בעכובית הגלגל, ברמת וודאות של 99.9 אחוז. העלים ירוקים עם שידרית אדומה עלים קוצניים משוננים." (עמ' 12 ש' 21-24 לפרוטוקול) ואף מסביר לגבי זיהוי הצמח לשאלת בית המשפט כי זיהוי המצח הנקטף כעכובית הגלגל היה וודאי :

"ש. ציינת לשאלת התובע כאשר הוצגו לך תמונות שטרם הוצגו כראיה של הצמח שנתפס וצינת כי על פי צפיה בתמונות מדובר בת=99.9 אחוז בצמח עכובית הגלגל, מה רמת הוודאות שלך בזיהוי קטיפ הצמח בזמן האירוע כעכובית הגלגל.

ת. בעונה המדוברת מפברואר עד סוף מרץ, הצמח היחיד שנראה כמותו, זה הצמח היחיד שנמצא בשטח ועונה לתיאור ואין מקום לטעויות אין דומה לו. אני מציין בת/1 בדף ב' שורה ימנית תחתונה לדוגמא, רואים את גל סיכול האבנים כי אותה ערימה ארוכה שחוצה את התמונה הימנית התחתונה מצד שמאל לימין והמשך שלה ומאחוריה נראה בקו ישר זה סוללת מאגר המים." (עמ' 18 ש' 19-25 לפרוטוקול).

העד ואזנה מחזק עדות העד טל בנושא זיהוי הצמח הנקטף כאשר מעיד שמזהה תחולת השקים כעכובית הגלגל (עמ' 22 ש' 6 לפרוטוקול) וכן מעיד :

"ש. אם אני שואל אותך לגבי התמונות העליונות בת/2 ב' ובת/2 ג' בתמונה השמאלית תחתונה, איזה צמח רואים בתמונות ובאיזה רמת וודאות זה הצמח.



ת. בשני הדפים אני מזהה את הצמח בוודאות כעכובית הגלגל, צבע הצמח, הצורה שלו, הצמח עצמו יש לו מרקם קוצני, ואפשר לראות את הצורה של הצמח שיש לו טיפה קוצים עליו, הצמח עצמו גבעולו בצבע סגול בתקופה הזו, הצמח הזה נקטף ואפשר לראות בראשית דרכו לפני שהוא מסיים את כל מהלך חייו. אפשר לראות שהצמח נקטף בהתחלה ורואים את חיתוך הסכין בחלק התחתון

ש. אם אשאל אותך מה מבדיל בין הצמח שאתה רואה כרגע לבין עולש, מה תשובתך.

ת. צורתו של עכובית הגלגל ברורה וחדה לעין, להתבלבל אתו עם צמחים אחרים זה קשה מאוד. " (עמ' 22 ש' 24-31 לפרוטוקול).

לציין כי העדים טל וואזנה מעידים כי היכרותם עם השטח טובה וכך היכרותם עם תופעת קטיפת עכובית הגלגל מתוקף פעילותם העקבית ורבת השנים כנגד תופעת קטיפת בלתי חוקי של צמח זה שהינו עירך טבע מוגן.

ב"כ הנאשם טען כי השמדת הצמחים הינה מחדל חקירתי אך אין בידי לקבל טענה זו.

סעיף 59(ג,ד') לחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, תשנ"ח-1998 קובעים :

"(ג) הוראות סעיפים 33 עד 42 לפקודה יחולו גם על תפיסת חפצים על ידי פקח, מכוח סמכותו לפי סעיף קטן (א), וכל מקום בהוראות אלה שבו נאמר "שוטר", "קצין משטרה בדרגת מפקח משנה או בדרגה גבוהה מזו" ו"משטרה", "יקרא כאילו נאמר בו "פקח", "המנהל" או "הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים", לפי הענין.

(ד) מבלי לגרוע מהאמור בסעיף קטן (ג), פקח שתפס ערך טבע שבחזקת אדם שלא כדין, רשאי להחזירו לטבע, או להשמידו אם ערך הטבע אינו חי או אם אין סיכוי להמשך התפתחותו הטבעית."

במקרה שבפני לא רק שהיתה לעדים טל וואזנה הסמכות להשמדת הצמחים שנקטפו באשר אין לא יכולה להיות מחלוקת כי עונים להגדרת צמח ש"אין סיכוי להמשך התפתחותו הטבעית" אלא שאין לגזור גזירה שווה בין הצורך בשמירת צמח כגון צמח הקנאבוס ושמירת צמח עכובית הגלגל כראייה שעה ששמירת צמח הקנאבוס דרושה פחות להוכחת תפירת הצמח או מראהו אלא קיים צורך לשמר את המוצג - הצמח לצורך העמדתו האפשרית לבדיקות מעבדה בידי ההגנה, טעם אשר אינו מתקיים במקרה שבפני.

לכל אלו אוסיף כי צמחי העכוב תועדו חזותית בתיק החקירה (1/ת) ולא הובאה בפני כל חוות דעת אשר תסתור עדות העדים טל וואזנה בנושא או תטיל ספק בסוג הצמח הנראה בצילומים כעכובית הגלגל.

ב"כ הנאשם ביקש לערער מומחיות העדים בהפניה לתיק אחר הנשמע בפני מותב זה. תיק זה אינו חלק מחומר החקירה בתיק שבפני ולא הוצגו כל ראיות מהתיק האחר לתיק שבפני. למעלה מן הצורך אעיר מבלי לקבוע



מסמרות שעה שבתיק האחר טרם ניתנה הכרעת דינו של הנאשם, כי אין להסיק מעדות שונה של שני פקחים בגין צמח שאינו ערך טבע מוגן (קלח) לעדות הפקחים בעניינו של צמח מוגן כעכובית הגלגל שעה שפועלים מזה שנים למיגור תופעת קטיף אסור של צמח זה ומטבע הדברים נתקלים בצמח זה בפעילות מבצעית וחקירתית לעיתים קרובות שעה שיש חשיבות מבצעית וחקירתית בזיהוי הוודאי כפי שהעידו גם בפני בתיק זה.

ד. ב"כ הנאשם טען כי יש לזקוף אי זימון של נאשמות 2-5 לעדות מטעם התביעה לחובת התביעה. בנסיבות תיק זה אין בידי לקבל טענה זו. נאשמות 2-5 הינן נאשמות בכתב אישום זה יחד עם נאשם 1 ומכאן שאין בידי התביעה זכות מוקנית לזמנם כעדות מטעם התביעה. יתרה מכך, לא הוצגו בפני הודעות הנאשמות 2-5 וגם הנאשם 1 לא עשה כן להוכחת מחדלה של התביעה. במצב דברים זה אין בידי לקבוע כי מדובר במחדלה של התביעה באי זימון עדות אלו. להיפך הוא הנכון שעה שהנאשם לא מסר גירסה ממשית מדוע לא זימן הנאשמות 2-5 בעצמו באם יכולות היו להביא לזיכוי שעה שמכירן. הסברי ב"כ הנאשם לשאלה זו שהפנה בית המשפט במעמד שמיעת סיכומי הצדדים כי מדובר בנשים דרוזיות דתיות ולא מקובל שיגיעו לבית המשפט היתה אולי נכונה אילולא נשים אלו לא היו נאשמות בהליך זה וכבר הופיעו בבית המשפט לשלושה דיונים בעניין. קל וחומר שעה שהנאשם מסר גירסה השונה באופן מהותי מזו שמסר בהודעתו ת/5 ותוך שמבקש להתנער מחלק מהדברים שנרשמו מפיו. על פניו ובאם הנאשמות 2-5 יכולות היו לתמוך בגירסתו, חזקה כי היה עושה שימוש בזכותו לזמן לעדות מטעמו.

העדים טל וואזנה העידו כל אחד על חלקו משקילת הצמח המוגן, צילומו וצורף דו"ח בגין משקל גל שק ומכאן כי לא מצאתי להטיל ספק במשקל הצמח המוגן המצוין בכתב האישום ונתפס בחזקת הנאשמים.

לאור האמור לעיל מצאתי כי גירסת עדי התביעה מהימנה וכי הוכח בפני מעדויות עדי התביעה מעבר לכל ספק סביר כי הנאשם 1 נצפה על ידי העד טל והעד ואזנה קוטף צמח עכובית הגלגל ביחד עם נאשמות 2-5 ועוכבו כאשר הם מחזיקים באמתחתם כמות העולה כדי כ - 83 ק"ג צמח מסוג עכובית הגלגל.

ז. לאחר שמיעת עדות הנאשם 1 בפני ובחינת הודעת הנאשם 1 ת/5 מצאתי כי גרסתו של הנאשם 1 כפי שנמסרה בהודעה זו ובעדותו בפני בית המשפט אינה מהימנה, מתחמקת, מלאת סתירות, נשללת בראיות התביעה ואף כבושה בחלקה מבלי שניתן לכך הסבר מניח את הדעת.

### גירסת הנאשם 1 :

בעוד הנאשם טען בפני בעדותו בבית המשפט כי לא קטף עכובית הגלגל במקרה הנדון וכי "למד לקח" בעקבות תפיסתו שנתיים קודם לכן, מציין הנאשם בפתח עדותו :

"ת. בוש וחרפה על המצב הזה, אין הרוגים ואין גופות ואין משהו משמעותי, אלוהים ברא את העשב הזה כדי לאכול, אף חיה לא אוכלת אותו. לא עשינו פשע."



הוא משתמש בלשון רבים למרות שמאשר כי הנאשמות קטפו עכובית הגלגל וטוען כי הוא לא עשה כן. טענתו כי יש להתיר קטיף עכובית הגלגל וכי "לא עשו פשע" מחזקת ראיות התביעה כי הנאשם בא ללמד גזירה אחת לו ולנאשמות 2-5 שאין מחלוקת כי קטפו בצוותא עכובית הגלגל במשקל הנטען על פי הודאתן.

בעת עדות הנאשם בבית המשפט ניכר כי מתנער מכל אמירה אשר הוכח בפני כי נאמרה על ידו בעדות ת/5 ועלולה לסבכו. כך מתנער הנאשם 1 מאמירתו כי הסיע את נאשמות 2-5 תמורת "מנע" של עכוב (ת/5 עמ' 2 ש' 32) וכי פנה לעד ואזאנה בבקשה לאי נקיטה בהליכים פליליים כנגדו: "הראיתי לך את התעודות נכות שלי תהיה בן אדם ולא תוציא את זה נגדי תעשה לי איזה בלאגן אתה תסבך את הקיצבה..." (ת/5, עמ' 2 ש' 38-40) וכן כי ידע שנאשמות 2-5 יצאו לקטוף עכובית הגלגל (ת/5, עמ' 1 ש' 2-3) וכן האמור בשכרו לעיל.

עם זאת הנאשם מתכחש לאמירותיו אלו וטוען כי לא ידע שהנאשמות מבקשות לקטוף צמח עכובית הגלגל (עמ' 31 ש' 18 לפרוטוקול) וטען כי הסיען בלי תשלום (ר' שם) וזאת בניגוד לדבריו המפורשים בהודעתו ת/5 ונוכח עדות העד ואזנה אותה מצאתי מהימנה מהטעמים לעיל ואישור הנאשם כי השאלות והתשובות הוקראו לו על ידי העד ואזנה טרם חתימתו על העדות, לא מצאתי לאמץ גירסת הנאשם 1 כי לא אמר בחקירתו כי התבקש להסיע הנשים לצורך קטיף עכובית הגלגל. הטענה כי הסיען ללא תשלום אף אינה עולה בקנה אחד עם תשובותיו כי משתכר מקצבת נכות בגובה 3,500 ₪ בחודש, הנסיעה לרמת הגולן צורכת חצי מיכל דלק. כאשר עומת עם הוצאתו בסך 150 ₪ ללא תמורה "נזכר" הנאשם כי הנאשמות תידלקו רכבו ביציאה מהכפר ושוב מדובר בעדות כבושה שהנאשם 1 נזכר לציינה רק בסוף חקירתו הנגדית ולאחר שטען כי לא קיבל כל תמורה למעט הבטחה ל"עשבים" שסוגם אינו ידוע.

גם גירסתו של הנאשם בבית המשפט כי ביצע הנסיעה ללא כל תשלום (עמ' 31 ש' 18 לפרוטוקול) תוך שמממן הדלק בעצמו (עמ' 32 ש' 23-24 לפרוטוקול) אינה הגיונית נוכח תשובתו כי מצוי במצוקה כלכלית אך הנשים לא שילמו לו עבור ההסעה אלא אמרו לו שיתנו לו עשבים. תשובתו של הנאשם בגין התמורה בדמות "עשבים" הינה היתממות שאין בידי לקבלה שעה שמאשר כי הנאשמות 2-5 קטפו בפועל צמח עכובית הגלגל (עמ' 31 ש' 28 לפרוטוקול) וכי השיב לשאלת התובע כי גם אם היו הנשים מביאות לו קוצים או דרדרים או סתם שיחים זה היה בסדר מבחינתו כתמורה להסעה (עמ' 32 ש' 29-30 לפרוטוקול). את הטענה כי הסיע הנשים תמורת עכוב אינו שולל וטוען כי אינו זוכר (שם, ש' 31-32 לפרוטוקול). הוא ממשיך לטעון כי התכוונו לתת לו "עשבים", שב שוב ושוב וטוען כי אינו זוכר ולבסוף מסביר כי יש לו גידול בראש וכי אז, בעת מתן העדות ת/5 זכר טוב יותר (עמ' 33 ש' 4 לפרוטוקול). תשובה זו יפה גם לטענתו בפני כי לא זוכר כיום שביקש מהחוקר שלא ינקוט כנגדו בהליכים. מכאן כי יש להבין עדות הנאשם בבית המשפט כבאה למזער האמירות המפלילות אותו בת/5 אך מודה בלשון רפה כי מה שאמר בת/5 אותנטי יותר.

דבריו של הנאשם כי הופיע ליד הרכב עשר דקות לאחר הגעת הפקח וואזנה נסתרים בעדות הפקח ואזנה המציין פרק זמן קצר בהרבה עד שהבחין בנאשם.

הנאשם מאשר כי גירסתו בנוגע לעישון הנרגילה כעיסוקו בשעה שנאשמות 2-5 קטפו צמח עכובית הגלגל הינה



גירסה כבושה אשר לא נטענה בחקירתו ת/5, הסברו כי כאב לו שלקחו לנשים הקשישות את צמח העכוב אינו יכול להסביר מדוע ישכח הנאשם לציין מה עשה בכל אותו זמן בו נמשך הקטיפ, מדובר בפרט חשוב ולראייה כי גם לא הציג הנרגילה לפקחים שערכו חיפוש ברכבו, הנרגילה לא צולמה, טענת הנאשם כי "כבר שם אותה באוטו" ולכן לא צולמה הינה תמוהה, ולא הוצגה כל ראייה שתתמוך בטענות אלו לכך על ידי הנאשם (עמ' 33 ש' 20-28 לפרוטוקול).

מצד אחד העיד הנאשם כי היה "קצת רחוק מהנשים" וכי הגיע רק אחרי עשר דקות למקום הימצאן והימצאות העד ואזנה (עמ' 31 ש' 22) וזאת בנסותו להראות כי לא קטף עימן צמחי עכובית הגלגל ומאידך גיסא כאשר נשאל בחקירה נגדית מדוע לא נשאר להשיג על הרכב העיד הפעם כי היו ארבע נשים ורצה לשמור עליהן ולכן היה "לידם מסתובב" (עמ' 34 ש' 9 לפרוטוקול).

גירסתו של הנאשם 1 כי היו עוד אנשים במקום נסתרת בעדויות העדים טל וואזנה, הינה כבושה שעה שלא נמסרה בהודעתו ת/5 למרות החשיבות שמייחס לטענה זו במשפט ולא נתמכת בראייה כלשהי מטעם הנאשם. לבסוף מאשר הנשוא 1 בעדותו כי האנשים הנוספים רק טיילו במקום ולא קטפו (עמ' 34 ש' 15-23 לפרוטוקול).

לכל אלו אוסיף כי גם הנאשם 1 מאשר כי אין לו כל סכסוך עם מי משני עדי התביעה שהעידו כנגדו. א ין לו כל הסבר כיצד נראה קוטף על ידי העד טל שהתמקם מרחק 15 מטרים ממנו במקום התצפית ואין בידי לקבל הסבריו כי כלל לא קטף צמח עכובית הגלגל במקום מכל האמור לעיל.

לבסוף אציין התנהגותו של הנאשם באולם בית המשפט המצביעה על היעדר כבוד לחוק ורשויות החוק ויש בהתנהגות זו לצד אמירות המצדדות בקטיפ צמח העכוב משום חיזוק נוסף לראיות התביעה (ר' עמ' 11 ש' 6, עמ' 12 ש' 16-17, עמ' 13 ש' 27-28, עמ' 16 ש' 30-31, עמ' 16 ש' 6-7, עמ' 38 ש' 25-26 לפרוטוקול).

ח. ב"כ הנאשם טען למספר מחדלי חקירה שעניין אי תיעוד הסכינים שנתפסו בצילום, אי תיעוד הנראה מהתצפית בצילום ואי עריכת דו"ח צפייה אך לאחר שמיעת עדי התביעה ועיון במסמכים שערכו לא מצאתי ממש בטענות אלו.

בתיק צילום של סכין אחת בת/2, דף ב' תמונה ימנית תחתונה. אכן, לא מצאתי תיעוד מצולם של שאר הסכינים אך טענת הנאשם 1 כי לא היו עוד סכינים אינה מתיישבת עם דרך קטיפת צמח עכובית הגלגל כפי שמעידים עדי התביעה (התכופות, חיתוך הצמח בחלקו הנמוך באמצעות סכין והשתמשות בכפפות נוכח קוצניות הצמח), עם העובדה כי נתפסו מספר כפפות וכי אין מחלוקת כי נאשמות 2-5 עסקו בקטיפ מאסיבי למדי של צמח עכובית הגלגל במשקל עשרות ק"ג בהתאם להודאתן במעשיהן שלהן בעובדות כתב האישום. מכאן כי אם לא צולמו כל הסכינים הרי שהדבר נעשה בהיסח הדעת וסביר כי היו במקום סכינים נוספות על זו שתועדה כאמור לעיל וגם אם לא היו נמצאות סכינים נוספות הרי שנוכח





עדויות עדי התביעה בגין דרך הקטיף הרי שסביר כי הנאשם עשה שימוש בסכין במהלך ביצוע הקטיף והיה בידו די זמן להשליכה בשטח לאור כך שעוכב במקום לאחר דקה או שתיים עד הגיעו לפקחים ולא באופן מיידי.

העד טל הסביר כי לא יכול היה לצלם ממקום התצפית שעה ששכב למרגלות רכב הנאשם והעד ואזנה הסביר כי לא ניתן היה לצלם באמצעים שעמדו לרשותו ממרחק קילומטר באופן יעיל. תשובות אלו של העדים אינם נסתרות ואף עולות בקנה אחד עם הגיון בריא וניסיון חיים.

אמנם נמצא כי העדים לא ערכו דו"חות תצפית אך אין מדובר באירוע שהתרחשותו מגוונת ורצופה באירועים נקודתיים ובולטים כמו תצפית לאיתור עבירת צייד ברדיפה או ירי אחר חיות בר מוגנות אלא אירוע מתמשך על פני זמן רב יחסית ולא מצאתי כי עריכת דו"ח תצפית, היה בה במקרה זה לשפוך אור נוסף על המתרחש באירוע הנדון. כמו כן לא סביר כי העד טל יכול היה לרשום דו"ח תצפית ממרחק 15 מטרים בלבד ממקום עמידת רכב הנאשם ללא שייחשף ואילו תצפית העד ואזנה בוצעה מרחוק ואכן הוא לא היה הצופה המרכזי שיכול היה להפיק הראיות המיטביות באירוע זה.

ט. ב"כ הנאשם טען כי העד טל לא הבחין בצמח עכובית הגלגל בידיו של הנאשם ומכאן כי לא הוכח שהנאשם קטף הצמח המוגן. לאחר שמיעת שניעדי הצביעה ונוכח דחיית גירסת הנאשם שנמצאה בלתי מהימנה הרי שלא נותר עוד ספק כי התכופפויות הנאשם שוב ושוב כפי שעשו הנאשמות 2-65 כמנהג קוטפי העכוב, אין בידי לקבל טענה זו.

עדויות של העד טל שהתקבלה כאמינה, קיבלה חיזוק בעדות העד ואזנה (אשר העיד על התכופפויות הנאשם משך כשעה תמימה) ודחיית גירסת הנאשם שנמצאה בלתי מהימנה, לפיה הנאשם 1 הסתובב בשטח עם שקים או דלי ומפעם לפעם התכופף התיישר, הלך עוד צעדים והתכופף, ומציאת אחד השקים עם הצמח המוגן ברכבו של נאשם 1 מוכיחה מעבר לכל ספק סביר כי הנאשם קטף את הצמח המוגן ונוכח משקלן המוצק של ראיות התביעה שהובאו בפני לא מצאתי כי קיים תרחיש סביר כלשהו לפיו הנאשם פעל כפי שנצפה ולא קטף הצמח המוגן בצוותא עם הנאשמות האחרות.

## סוף דבר:

לאור כל האמור לעיל אני קובע כי אשמתו של הנאשם 1 בביצוע העבירות המיוחסות לו בכתב האישום הוכחה מעבר לכל ספק ואני מרשיעו בדיון.

ניתנה היום, ב' שבט תשע"ח, 18 ינואר 2018, במעמד הצדדים.